

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**МАТЕРІАЛИ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**Одеського державного
екологічного університету**

11-18 травня 2022 р.

ОДЕСА
2022

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
Одеського державного екологічного університету
(11-18 травня 2022 р.)**

**ОДЕСА
Одеський державний екологічний університет
2022**

УДК 378.14
М34

М34 Матеріали Студентської наукової конференції Одеського державного екологічного університету - 2022, 11-18 травня. Одеса: ОДЕКУ. 2022. 607 с.

ISBN 978-966-186-201-1

В збірнику представлені матеріали щорічної Студентської наукової конференції Одеського державного екологічного університету, які висвітлюють основні напрями наукових досліджень студентів університету. Матеріали підготовлені студентами університету під науковим керівництвом викладачів ОДЕКУ за поданням кафедр університету.

The proceedings of the annual Student Scientific Conference of Odessa State Environmental University, that cover the main areas of the university students' research, are given in the collection. The proceedings are prepared by the university students under the scientific guidance of OSENU lecturers upon recommendation by the university departments.

ISBN 978-966-186-201-1

© Одеський державний
екологічний університет,
2022

Секція «ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»	410
Пилипчук Д.Ю., ст. гр. У-20 Науковий керівник: Розмарина А. Л., канд. екон. наук, доц. СУЧАСНІ МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКИМИ РИЗИКАМИ	410
Дмитрієнко А. С., ст. гр. ПУА-18 Науковий керівник: Розмарина А.Л., канд. екон. наук, доц. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ В ОРГАНІЗАЦІЇ	413
Молчанова А. Ю., ст. гр. У-20 Науковий керівник: Розмарина А. Л., канд. екон. наук, доц. АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННИХ РОЗРАХУНКІВ В УКРАЇНІ	416
Яценко К. С., ст. гр. У-18 Науковий керівник: Розмарина А. Л., канд. екон. наук, доц. НАПРЯМИ ПОБУДОВИ ЕФЕКТИВНИХ ВЗАЄМВІДНОСИН В ОРГАНІЗАЦІЇ	420
Богомолюк Д. О., ст. гр. У-20 Науковий керівник: Козловцева В. А., канд. екон. наук, доц. АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ МОТИВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ	423
Чернявська В. А., ст. гр. У-4 Науковий керівник: Колонтай С. М., канд. екон. наук, доц. ЕКОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ ЯК ФАКТОР ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	426
Домаскін Д. О., ст. гр. У-5 Науковий керівник: Колонтай С. М., канд. екон. наук, доц. МОНІТОРИНГ ПРЕДСТАВЛЕНОСТІ ПРОДУКЦІЇ ЯК ВАЖІЛЬ УПРАВЛІННЯ ПРОДАЖАМИ	428
Саковський Д. С., ст. гр. У-18 Науковий керівник: Смірнова К.В., канд. екон. наук, доц. ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ НА ВЗАЄМВІДНОСИНИ В КОЛЕКТИВІ	430
Рязанова А. Є., ст. гр. ПУА-18 Науковий керівник: Смірнова К. В., канд. екон. наук, доц. РОЛЬ ТА НЕОБХІДНІСТЬ АДАПТАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ	432
Секція «ОКЕАНОЛОГІЇ ТА МОРСЬКОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ»	435
Катанов О. О., ст. гр. ГМ-21 Науковий керівник: П'ятакова В. Ф., ас. ІСТОРІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ЦУНАМІ	435

Молчанова А. Ю., ст. гр. У-20

Науковий керівник: Розмарина А. Л., канд. екон. наук, доц.

Кафедра Публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності

АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННИХ РОЗРАХУНКІВ В УКРАЇНІ

Актуальність теми. Так як економіка кожної країни постійно потребує змін у всіх її сферах, удосконалення механізму електронних розрахунків залишається досить актуальним питанням. Від правильної організації системи електронних розрахунків в цілому залежить своєчасність та швидкість здійснення розрахунків і стан платіжної системи в Україні.

Метою даної роботи є дослідження і аналіз існуючого механізму електронних розрахунків в Україні, а також визначення можливих напрямків його вдосконалення з метою підвищення прибутковості банківських операцій, прискорення розрахунків тощо.

Об'єктом дослідження даної роботи є механізми та організація електронних розрахунків в Україні.

Матеріали і методи дослідження. Матеріалами для дослідження послужили наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, статистичні дані з досліджуваної проблеми. В якості основних методів дослідження використані системний, економічний та статистичний аналіз, методи формально-логічний, узагальнення, вибірки.

Результати дослідження та їх аналіз. Термін «електронні гроші» є відносно новим і часто застосовується для позначення широкого спектру платіжних інструментів (цифрові гроші, цифрова готівка, електронна готівка, інтернет гроші, кібергроші тощо), заснованих на інноваційних технологічних рішеннях.

Згідно п.15.1 Закону України «Про платіжні системи та переказ грошей» №2346-14 «електронні гроші – одиниці вартості, які зберігаються на електронному пристрої, які приймаються як засіб платежу іншими, ніж емітент, особами і є грошовим зобов'язанням особи, що виконуються в готівковій або безготівковій формі» [1].

З точки зору форми електронні гроші можуть існувати у вигляді однієї лише інформації всередині комп'ютерних мереж (network-based) – а можуть мати ще й додаткову прив'язку до платіжно-ідентифікаційних смарт-карток (card-based).

З точки зору анонімності електронні гроші бувають з обов'язковою вимогою персоніфікації користувача (персоналізовані) і без такої вимоги (анонімні).

З точки зору рівня емітента електронні гроші бувають фідуціарні, або фіатні, (fiat money) - включені в державну фінансову систему на правах

окремої платіжної підсистеми і номіновані завжди в національній валюті тієї чи іншої країни та гроші, які являють собою окрему приватну валюту (private currency), але потребують обміну на валюту державну.

Наприклад, QIWI, EasyPay – мережеві приватні валюти (network based private currency); PayPal, GlobalMoney - мережеві фіатні гроші (network-based fiat money); електронні скарбнички на картах Visa, MasterCard, «ПРОСТІР» - карткові фіатні гроші (Card-based fiat money) [2].

Випускати електронні гроші українські банки можуть на базі карткових платіжних систем Visa, MasterCard, «ПРОСТІР». Але деякі фінустанови випускають власні електронні гроші - мова йде про платіжні системи Global Money від банку Глобус, Махі від ТАСКОМБАНК, Forposti Alfa-Money від Альфа Банку, Electrum від Укргазбанку і Храу від Банку Січ. Здійснювати випуск електронних грошей мають право лише 23 банки.

Аналіз стану українського ринку електронних грошей показує впевнене зростання безготівкових операцій із використанням платіжних карток.

Інформацію щодо стану використання платіжних карток в Україні за 9 місяців 2020 р., за даними Національного банку України, наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Динаміка використання платіжних карток в Україні за 2020 рік

Показник	Кількість, млн. шт.	Динаміка, %
Загальна кількість емітованих платіжних карток в обігу	73,4	+7
Активні платіжні картки	38,4	+6
Безконтактні платіжні картки	11,5	+51
Токенізовані платіжні картки	3,4	+50

Як видно з наведеного аналізу динаміки, загальна кількість емітованих платіжних карток в обігу за аналізований період становила 73,4 млн. шт. При цьому третина платіжних карток – безконтактні та токенізовані. Темпи росту показників їх використання свідчать про їх популярність, що пояснюється зручністю, швидкістю та безпечністю сервісу безконтактних платежів (як з використанням безконтактних карток, так і за допомогою смартфонів та інших NFC-пристроїв, адже саме вони використовуються в технології безконтактних та токенізованих карток). Цьому також сприяє розвиток платіжної інфраструктури, яка впродовж дев'яти місяців 2020 р. продовжувала стабільно розширюватися [3].

Сьогодні WebMoney Transfer – найбільш популярний сервіс в своєму роді. Велика кількість інтернет-магазинів інтегрована саме з WebMoney, що практично гарантовано забезпечує клієнтуру. Але головним фактором

набуття популярності сервісу є ранній старт діяльності та перевірена безпека платежів. Однак через санкції, які Україна ввела відносно Webmoney Transfer в 2017 р., поки неможливо вивести свої кошти з WebMoney Україна. Заблокована також функція оплати за комунальні послуги, послуги мобільного зв'язку тощо [4].

Крім того, нещодавно найбільша в світі за обсягом операцій система електронних грошей PayPal офіційно запрацювала в Україні. Також серед українських платіжних систем, в яких емітуються електронні гроші, найбільш поширені Махі, GlobalMoney, Простір (НСМЕП), електронні гаманці на картах Visa, MasterCard.

Досить багато невизначеності і суперечок навколо крипто валют щодо коректності віднесення їх до сучасних електронних грошей. Хоча більшість законодавчих баз світу і експертів бачать у крипто валюті псевдомонетарну віртуальну валюту для приватного обміну, багато користувачів і творців сервісів вважають їх видом електронних грошей.

Криптовалюта - фінансова одиниця розрахунку, яка не має фізичної варіації. Це повністю штучна платіжна система. На сьогодні існує більше двох тисяч найменувань криптовалют. Найбільш популярними в Україні у 2020 р. криптовалютами є Bitcoin, Ethereum, Dash, Monero та Ripple. Крім того, 30 травня 2016 року з'явилася перша українська криптовалюта – Карбованець (Ukrainian Karbowanec або KRB). У 2020 році його вартість становила 2,7 гривні, у 2021 році вона становила 4 гривні.

Криптовалюта є привабливим об'єктом для інвестицій. Її популярність продовжує зростати. Багато економічних процесів відбуваються за допомогою цифрових коштів, і їх відсоток з кожним часом суттєво зростає. Усі вкладення у крипто валюту часто супроводжуються як ризиком втрати, так і можливістю добре заробити. Україна входить у топ-10 країн світу за кількістю користувачів криптовалютами. Це обумовлено популярністю використання Bitcoin серед українських ІТ-фахівців, які активно інвестують реальні гроші у віртуальну валюту. Крім того, в Україні нараховують близько 23 компаній (більшість з них – онлайн-магазини), які приймають до оплати Bitcoin (у тому числі «Centro Hostel» в Одесі).

Законодавство України вже містить законопроекти, пов'язані з врегулюванням ринку криптовалют та їх оподаткуванням. Так як криптовалюта може стати додатковим джерелом надходжень до державного бюджету України, керівництву країни доречно продовжити роботу над регулюванням ринку криптовалют. Тож сьогодні питання використання крипто валюти в Україні набирає активних кроків з боку держави. Так, 11.06.2020 р. було зареєстровано Проект Закону №3637 «Про віртуальні активи» [3]. Законопроектом передбачається комплексне врегулювання правовідносин, що виникатимуть у зв'язку з обігом віртуальних активів в Україні, визначатимуться права та обов'язки учасників ринку віртуальних активів, засади державної політики у сфері обігу віртуальних активів,

розроблятимуться процедури оподаткування операцій з майнінгу та обміну криптовалюти та загальні регулятивні підходи до функціонування і нагляду за діяльністю крипто валютних бірж та обмінних пунктів, а також передбачається легалізувати оборот криптовалюти в Україні.

В сучасних умовах більшість українців хотіла б розплачуватися безготівковими коштами у громадському транспорті, таксі тощо.

Цікаво, що у вересні 2021 р. у всьому одеському електротранспорті встановили валідатори – прилади безготівкової оплати. Тепер у всіх трамваях і тролейбусах Одеси можна розплатитися за допомогою телефону. Також таку систему в майбутньому будуть встановлювати в автобусах і маршрутках. Оплатити проїзд безконтактно можна через мобільний додаток Transpod. Крім того, деякі служби таксі в Україні, у тому числі в Києві та Одесі, вже пропонують своїм клієнтам скористатися таксі з терміналом і оплатити поїздку за допомогою картки або смартфона.

Висновки. Тож, електронні операції набирають все більшої популярності серед українців. З метою подальшого стимулювання розвитку cashless есоному Національний банк України значною мірою оновив українське законодавство в сфері здійснення фінансового моніторингу, осучаснивши та гармонізувавши його із законодавством ЄС.

Отже, ринок платіжних карток та безготівкових розрахунків в Україні вже пройшов стадію формування та зараз активно розвивається. Забезпечення більш рівномірного розподілу платіжно-розподільчої інфраструктури по всіх регіонах України та поширення використання платіжних систем є необхідною умовою для подальшого успішного розвитку електронної комерції.

Список використаної літератури

1. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05.04.2001 р. №2346-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text> (дата звернення: 28.04.2022)
2. Електронні гроші і аналіз розвитку ринку безготівкових розрахунків в Україні. URL: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2020.2\(56\).121-129](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2020.2(56).121-129) (дата звернення: 8.05.2022)
3. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/bezzaperechni-trendi-kartkovogo-rinku-u-2020-rotsi--rozrahunki-v-interneti-ta-bezkontaktni-plateji> (дата звернення: 2.05.2022)
4. Популярні електронні гроші в українському сегменті мережі інтернет. URL: https://bankchart.com.ua/e_banking/statti/elektronni_groshi#3 (дата звернення: 5.05.2022)